

ایجاد انتظار شناسی 1

چنانچه انتظار يك زارع برای خوب به عمل آمدن محصول مشروط به شرطهایی است؛ از آن جمله که زمین زراعی را اصلاح کند، تخم بکارد به موقع آبیاری کند در حالی که می داند تربیت کننده ی آن تخم و رویاننده ی آن تا سر حد کمال خداوند متعال است...

ایجاد عملی :

چنانچه انتظار يك زارع برای خوب به عمل آمدن محصول مشروط به شرطهایی است؛ از آن جمله که زمین زراعی را اصلاح کند، تخم بکارد به موقع آبیاری کند در حالی که می داند تربیت کننده ی آن تخم و رویاننده ی آن تا سر حد کمال خداوند متعال است.

در این حال چون احتمال آفت زمینی و آسمانی می رود، سم پاشی کرده و نیز دعا می کند و از خدا می خواهد که آفتها را از بین ببرد و محصول او را به عمل آورد.

همینطور انتظار و دعا برای فرج امام زمان - ارواحنا فداه - و رسیدن فیوضات و نعمتهای الهی به بندگان بر اسباب و شرایطی تکیه دارد و آن این است که به امام - علیه السلام - در ظاهر نیز اذن تصرف داده شود و از پرده ی غیب بیرون آید و برای این اذن نیز مقدمه هایی خواهد بود که برخی از آنها به دست خود مردم است که عبارت از تقوای الهی و رفتار نیکو است چنانچه در سوره ی اعراف می فرماید (ولو أنّ أهل القرى آمنوا واتقوا لفتحنا عليهم بركات من السماء والأرض). اگر مردمان ایمان آورده و تقوا پیشه سازند حتماً درهای برکت را از آسمان و زمین به سوی ایشان می گشاییم. بنابراین معلوم می شود که رفتار زشت مردم خود مانعی برای ظهور آن عزیز جانهاست.

ارتباط و پیوند با خدا :

رزق انسان در خواندن کتابها و مطالعات، منحصر نیست . دقت و مطالعه در آفاق و طبیعت و در انفس و وجود انسان هم می تواند آیه ها و نشانه هایی را به دنبال بیاورد و مایه های فکری و روحی انسان را تقویت کند .

از این گذشته، آنها که روز را با خلق خدا به سر می برند، باید در شب به یاد خدا باشند و از قرب او رزق بگیرند، تا بتوانند بار برخوردارهای سنگین و درگیری های مستمر روزشان را به دوش بگیرند .

به همین دلیل، رسول باید پیش از قیامش در شب، قیام کند و قرآن را آرام آرام بخواند و باترتیل در وجودش بنشانند؛ چون می خواهد قول ثقیل و رسالت سنگینی را بر دوش بگیرد .

این پیوند شب و ارتباط با خدا، با دعا، تامین کننده ی رزق روزانه ی مؤمن منتظر است که سوخت و ساز و درگیری و برخوردارهای شکننده دارد.

ارزش انتظار:

واژه ی انتظار سترگترین مقام را در معارف اهل بیت - علیهم السلام - به خود اختصاص داده است. در میان هزاران هزار گوهر تابناک که از خاندان رسالت رسیده است به کمتر واژه ای بر می خوریم که چون انتظار از آن به زیبایی یاد شده باشد. از میان آن باغستان معارف به دو ریحان بسنده می کنیم:

امام باقر - علیه السلام - فرمودند: روزگاری خواهد آمد که امام از مردم پنهان می شود. خوشا به حال آنان که در آن زمان بر امر (ولایت) ما ثابت قدم باشند.

زیرا کمترین ثوابی که آنان را خواهد رسید، آنکه خداوند به ایشان می گوید: ای غلامان و کنیزان من! بر سرّ من ایمان آوردید و غیب مرا گواهی کردید؛ بشارت باد شما را به جزای نیکوی من.

همانا شما غلامان و کنیزان حقیقی من هستید. از شما می پذیرم (رفتار نیک را) و بر شما می بخشایم (عملهای زشت را) و بخاطر شما در می گذرم و سیراب می سازم بندگانم را با آب باران؛ و بلاها را از آنان رفع می کنم. اگر شما نباشید عذابم بر آنان نازل خواهد شد.

جابر گوید: گفتم: ای فرزند رسول خدا! چه چیزی بهترین کار برای مؤمن در این زمان است؟ فرمود: نگاهداری زبان و خانه نشینی.

هم چنین از ابی بصیر از امام صادق - علیه السلام - درباره آیه شریفه (یوم یأتی بعض آیات ربّک . . .) سؤال شد، فرمود: آن هنگام قیام قائم و منتظر ماست . . . سپس فرمود: ای ابو بصیر! خوش بر احوال شیعیان قائم ما که در زمان غیبت انتظار ظهورش می کشند و در گاه ظهور فرمان بردار اویند آنان اولیاء خداوند که هیچ ترس و واهمه ای بر آنان نیست و هرگز غمگین نخواهند شد.

هم چنین درباره ارزش انتظار امام صادق - علیه السلام - نقل شده است که به برخی از یاران خود فرمودند: هر يك از شما منتظر این امر از دنیا روید چون کسی هستید که در خیمه قائم همراه اوست

اطاعت و تقوا :

کسی که حدود را می شناسد و تکلیفش را می داند و می خواهد به این تکلیف عمل کند، این وجود دیگر فشاری ندارد، بلکه در

جایگاه امن نشسته است: ان المتقین فی مقام امین . وجودی که تکلیفش را شناخته و وحی را می‌فهمد، دیگر از آنچه پیش می‌آید، وحشت ندارد و حتی با آنچه می‌شود، کاری ندارد .

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله می‌فرمود:

ما كنت بدعا من الرسل؛ من از میان رسولان بدعتی نیستم و تازه‌ای نیآورده‌ام . و ما ادری ما یفعل بی و لا بکم؛ و حتی نمی‌دانم که برای من و شما، چه پیش می‌آید:

ان اتبع الا ما یوحی الی . من فقط بر روی مرز و به دنبال وحی حرکت می‌کنم؛ زیرا همین اطاعت و تقوا و عمل به وظیفه است که امن می‌آورد و از بن ست‌بیرون می‌کشد: و من یتق الله یجعل له مخرجا .

آمادگی روحی :

منتظر باید در زمینه‌ی روحی نیز آمادگی بالایی داشته باشد تا در برابر حوادث و مصیبت‌ها مانند کوه استوار باشد و بتواند بار سنگین رسالت و آگاهی‌های عظیم را به دوش بگیرد . در واقع، ظرفیت وجودی انسان را در کنار گرفتاری‌ها مقاوم می‌سازد و همین است که می‌بینیم وقتی منتظر دعا می‌کند، معرفت و شناخت را می‌خواهد:

اللهم عرفنی نفسک

خدایا! خودت را به من بشناسان .

و ثبات قدم را می‌خواهد: ثبنتی علی دینک . کم توقعی و صبر را می‌خواهد: صبر نی علی ذلك . منتظر باید از آن‌چنان روحیه‌ای برخوردار شود که همراه رنج‌ها و سختی‌ها، راحتی‌ها را داشته باشد؛ زیرا که در زمان غیبت، مردم مورد سخت‌ترین امتحانات قرار می‌گیرند و زیر و رو می‌شوند . چنان‌چه امام باقر علیه السلام در پاسخ یکی از یاران که پرسید: فرج شما چه وقت است؟ فرمودند:

هیئات، هیئات لا تکنون فرحنا حتی تغربلوا ثم تغربلوا - یقولها ثلاثا - حتی یذهب الکرد و یبقی الصفور .

هیئات فرج ما نرسد تا غربال شوید، باز هم غربال شوید و باز هم غربال شوید تا این‌که کدورت‌ها برود و صافی و صفا بماند . ایجاد روحیه، امر مهمی است که در دوره‌ی انتظار باید حاصل شود، ولی مهم‌تر از آن، راه‌های ایجاد این روحیه است که چگونه؟ و با چه روشی؟ این روحیه در منتظر ایجاد شود

آمادگی فکری :

سقف‌های سنگین و رسالت‌های بزرگ، پایه‌های محکم می‌خواهند، پایه‌هایی که در شعور و احساس قرار گرفته باشند . به همین خاطر رسول مکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید:

لکل شی دعامة و دعامة هذا الدین الفقه و الفقیه الواحد اشد علی الشیطان من الف عابد .

برای هر چیز، اساس و پایه‌ای وجود دارد . اساس و پایه‌ی این دین [اسلام]، فهم عمیق است و یک فقیه در برابر شیطان، از هزار مسلمان عبادت‌گزار [بدون شناخت] محکم‌تر و مؤثرتر است .

بنابراین، در دوره انتظار، باید بنیان‌های فکری عمیقی پیدا کنیم تا در مقابل افکار و مکاتب مختلف از پا نیافتیم .

اما چگونه؟ بعضی‌ها خیال می‌کنند که برای انتخاب صحیح باید تمام مکاتب را شناخت و آن‌گاه انتخاب کرد، ولی این بررسی برای انتخاب کافی نیست؛ زیرا این درست است که گفته‌اند باید گفته‌ها را گوش داد و بهترین را انتخاب کرد (24) ولی ما می‌دانیم بهترین کدام است .

بهتر را باید با اصلی سنجید، این اصل کدام است . علی علیه السلام می‌گوید: کفی بالمرء جهلا ان لایعرف قدره .

برای جهالت تو همین بس که با تمامی اطلاعات و مطالعات عظیم، اصل و معیار را نداشته باشی و اندازه‌ی خودت را نشناسی

آنچه یک منتظر باید در زمینه‌ی فکری به آن مسلح شده باشد، همین درک از خویش و شناخت قدر خویش است که معیار انتخاب مکتب‌ها خواهد بود و انسان را در برابر مکتب‌های گوناگون راهنمایی می‌کند . و انتخاب بهترین را ممکن می‌سازد . چون بهترین‌ها در رابطه با شعاری که ارایه می‌دهند، همراه مقایسه‌ای که در میان این شعار و قدر وجود من برقرار می‌شود، انتخاب می‌گردد .

با توجه به همین معیار است که می‌توانی کار گروه‌ها و مکتب‌های گوناگون را نقد بزنی . لازم نیست همه‌ی مکاتب را مطالعه کرد، بلکه همین قدر از مکاتب را باید دانست که این‌ها انسان را در نهایت به کجا خواهند برد .

مثلا وقتی شما می‌خواهید یک جفت کفش بخرید، تمام کفش‌های یک فروشگاه را آزمایش نمی‌کنید .

اندازه و شماره‌ی پا، شما را در انتخاب بهترین کمک می‌کند . در رابطه با مکتب‌ها و گزینش آن‌ها نیز این چنین است .

وقتی من اندازه‌ی واقعی انسانی خودم را کشف کردم و شناختم، حالا در پی این هستم که مکاتب مختلف، چه لباسی را برای این انسان می‌سازند .

آنوقت می‌بینیم که همه‌ی مکاتب، لباس‌هایی را برای این انسان می‌سازند، حتی انگشت پای این انسان بزرگ را نمی‌تواند بپوشاند، جز مکتب تشیع که آرمان‌ها و اهدافش با اندازه‌ی وجودی و ارزش واقعی انسان، هماهنگ است .

این روش راه‌گشای بن بست‌های حیرت‌زا است . این شروع در ما جریانی ایجاد می‌کند که می‌توانیم از مطالعات و تفکرات دیگران هم بهره برداریم و این جریان فکری است که می‌تواند در برابر فکرهای گوناگون مقاوم باشد .

برگرفته از : شبکه جهانی اطلاع رسانی امام مهدی (عج)